

'Als mediakunstenaren die actief zijn in het theater, hebben we een dubbel probleem. Enerzijds heb je de nieuwe media, waarvan Dirk de Wit in *Etcetera 82* (juni 2002) zegt dat ze niets te maken hebben met het gebruik van video op het toneel maar alles met de ontwikkeling van nieuwe artistieke netwerken en praktijken, en anderzijds heb je de theatermakers die, ondanks de inbreng van video- of mediakunst, toch blijven spreken in pure theatertermen. Tussen die twee discours in verdwijnt de videokunstenaar. (...) Ik heb geen slechte ervaringen met theater, ik heb slechte ervaringen met de manier waarop er binnen het theater over video gesproken en geschreven wordt. En ik gruvel vaak van de naïeve manier waarop video de scène wordt opgesleurd.' Zo reageert Peter Missotten op het rondetafelgesprek en de tekst van Dirk de Wit in *Etcetera 82*. In dit nummer laten we enkele mediakunstenaren aan het woord over hun werk binnen de theatercontext en over hun recente plek – of was het hun afwezigheid? – in het cultuurbeleid.

Dat cultuurbeleid is in volle evolutie. Terwijl we de laatste hand leggen aan dit nummer, plaatsen de medewerkers van de minister van Cultuur het werkdocument kunstendecreet op het internet. Dat omvat een gelijkvormige subsidieregeling voor de creatie en ondersteuning van zowat alle kunstvormen, behalve voor de creatie van literatuur en audiovisuele kunsten die elk hun eigen Fonds hebben. Het autonoom Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF), bevoegd voor de ondersteuning van de audiovisuele creatie – inclusief experimentele mediakunst – werd pas onlangs opgericht en treedt in 2003 in werking. Beide subsidieregelingen werden los van elkaar ontwikkeld. De mediakunstenaren hopen dat hun positie buiten het kunstendecreet hun toch al precare status binnen de artistieke samenwerkingsverbanden tussen verschillende kunsttakken niet ten kwade komt.

Marleen Baeten

De onzichtbaarheid van de mediakunstenaar

Onderstaande tekst schetst de overlevingsgeschiedenis van de mediakunst in Vlaanderen en vat enkele bezorgdheden van mediakunstenaren samen, zoals die uit de gesprekken met Peter Missotten en Walter Verdin naar voren kwamen, aangevuld met elementen uit een interne discussienota van Frank Theys.

Een overlevingsgeschiedenis

Waarom kiezen nogal wat mediakunstenaren voor de podiumkunsten als werkcontext? Walter Verdin en Peter Missotten beklemtonen hun roots in – of affiniteiten met – theater en dans, maar steken evenmin onder stoelen of banken dat het theater tot in het recente verleden ongeveer de enige uitweg was om als mediakunstenaar te overleven. Frank Theys (overigens ook enkele jaren actief binnen de theatercontext van Victoria) schetst een historisch beeld van de mediakunst in België. Daarbij valt het verschil op tussen Vlaanderen en Wallonië: 'Mediakunst in Vlaanderen (videokunst, zoals men het toen

noemde) ontstond pas in het begin van de jaren '80, op enkele experimenten van Flor Bex en Danny Matthys na. In Wallonië was er toen al een oudere generatie bezig (Jacques-Louis Nyst, Jacques Lizène, Jacques Charlier, Marie-Jo Lafontaine). Dat kwam door het grote verschil in infrastructuur: in Vlaanderen stond de hele audiovisuele productie in het teken van de BRT op de Reyerslaan. In Wallonië lag de RTBF verspreid over alle provincies, waardoor de politiek en de directeur-generaal minder de hand op alles konden leggen en producenten zoals Jean-Paul Tréfois soms makers van buitenhuis konden laten experimenteren. Daarnaast speelde een uitge-

breid netwerk van structureel ondersteunde productietelers een stimulerende rol (o.a. GSARA, waar ook enkele Vlaamse videokunstenaren terecht konden). Dat leidde in Wallonië tot een zeer sterk ontwikkelde documentairecultuur, met allerhande kleine productiehuisjes (onder andere Les Frères Dardenne) van mensen die veelal zelf de camera vasthielden. De ruime basis die toen gelegd werd in Wallonië werpt nu zijn vruchten af. Vlaanderen kan hier nog iets uit leren: in plaats van alleen te focussen op potentiële oscarnominaties, zou men hier ook moeten trachten een breed veld van makers te motiveren.' Frank Theys noemt drie instituten die in het